

ЦРПСВХ № 46 / 12. 01. 2017г.

СТАНОВИЩЕ

на дисертационния труд на **Петя Кирчева Петкова** редовен докторант към катедра „Лека атлетика“ на тема **„ЕКСПЕРИМЕНТИРАНЕ НА ЛЕКОАТЛЕТИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ФИЗИЧЕСКАТА ДЕЕСПОСОБНОСТ ПРИ 7-10 ГОДИШНИ УЧЕНИЦИ“** за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ по научната специалност Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. МЛФ) в професионално направление 1.3 Педагогика на обучението по физическо възпитание

Становище на доц. д-р Елена Николова Джамбазова-Спасунина, определена със заповед №ЗП-469/24.03.2017 година на Ректора на НСА „Васил Левски“

Изследователският интерес на докторантката е насочен към проблем на училищното физическо възпитание и по-конкретно, върху възможностите за усъвършенстване на учебния процес чрез подобряване нивото на физическата дееспособност на учениците от началното училище. На фона на тревожните данни за затлъстяване и обездвижване на подрастващите се откроява необходимостта от подобряване на функционалните възможности на организма на малките ученици, а посредством това и подобряване на тяхната работоспособност и здраве. Това определя темата като актуална и с реална практическа насоченост.

Дисертационният труд е разработен на 167 страници. Резултатите са представени чрез 34 таблици и 59 фигури. Ползвани са 156 литературни източника, от които 11 на латиница и три интернет източници. На 48 страници са представени 9 приложения.

В глава първа – Теоретичен анализ и постановка на проблема- са представени проучвания за възрастовите особености на физическото развитие на 7-10 годишни ученици. Докторантката споделя, че познаването им е задължително изискване за осъществяване на целенасочен образователен процес. В тази част се обсъждат основните понятия по темата на дисертацията и се разглеждат основните двигателни качества. Представя се спецификата в работата за развиване на физическите качества с деца от същата възраст и се цитират резултати от публикувани изследвания, като сполучливо се анализира чуждия опит. Засяга се въпросът за игрите и леката атлетика като учебно съдържание в урочната работа по физическо възпитание и спорт в съвременното училище. Обосновава се изборът на средства от програмата IAAF “Kids ‘ athletics” за експерименталната работа.

Втора глава е посветена на целта, задачите, методиката и организацията на изследването. Видно от труда е, че докторантката не се ограничава само в създаване на програма за подобряване на физическата дееспособност, а привежда данни за нейното използване. Това би следвало да се отбележи в целта. Подбрани са адекватни на целта и задачите методи, които са описани подробно. В изследването са обхванати 348 ученици от I до IV клас, разпределени в контролна и експериментална групи. На всички тях е измерена физическата дееспособност чрез шест теста – четири според изискванията на учебните програми по физическо възпитание и спорт и два допълнителни. Получените резултати са обработени посредством вариационен, сравнителен, корелационен и честотен анализ. Експериментирана е програма под формата на упражнения и игри с лекоатлетически характер. В двигателно отношение приложените средства са подходящи за възрастта на учениците от началното училище. Но според мен, от педагогическа и психологическа гледна точка игрите „Удар на последния“, „Ловци и зайци“ и „Бийте средните“ са неподходящи, поради агресивният си характер. С лицата от експерименталната група е проведена

и анкета с цел да се проучат предпочитанията на децата към игрите от експерименталната програма.

В трета глава резултатите от изследването са представени чрез таблици и фигури, което улеснява възприемането им, а анализът им е стегнат и компетентен. Обобщавайки сравнителния анализ в промените на изследваните показатели докторантката сочи, че учениците от експерименталните класове превъзхождат в развитието на двигателните си способности учениците от контролните във всички приложени тестове.

Ценна за практиката е установената динамика на измерените показатели за физическа дееспособност и данните от корелационния анализ, според които водещо значение имат показателите за бързина и скоростно-силови способности при първи и втори клас, а в трети и четвърти се засилва влиянието на издръжливостта.

Докторантката, както и всеки изследовател могат да съжаляват, че при определянето на словесната оценка на физическата дееспособност на учениците са принудени да работят със стари оценителни таблици от 1992г, които не отговарят на изискването за релевантност. Така, въпреки усилията им, оценките следва да се приемат с резерви.

Установени са различия в предпочитанията на учениците от отделните класове към приложените игри, като някои са обяснени с възрастови особености.

Представените в края на дисертацията изводи и препоръки, обективно отразяват извършената от докторанта изследователска дейност. Формулирани са точно и придават завършен вид на дисертационния труд.

Имам въпрос към докторантката: Обмисляла ли е друг вариант за провеждане на анкетата с учениците от първи клас, с оглед нивото на четивните им умения?

В заключение, несъмнено представеният дисертационен труд е научна разработка, насочена към усъвършенстване на училищната практика. Това ми дава основание да предложа на уважаемите членове на научното жури да присъди образователната и научна степен "доктор" на **Петя Кирчева Петкова** по научната специалност Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. МЛФ) в професионално направление 1.3 Педагогика на обучението по физическо възпитание.

11.04.2017

Рецензент:

/доц.д-р Елена Джамбазова/